

Na jakie elementy zwrócić szczególną uwagę, żeby ustanowić skuteczny system dla sygnalistów?

NASTĘPNA STRONA

Przy wdrożeniu systemu należy uwzględnić zarówno wymagania bezpośrednio wynikające z Dyrektywy UE o sygnalistach i prawa krajowego w tym zakresie, jak również na inne, nie mniej istotne elementy:

01.

Ścisłe powiązanie systemu z wartościami organizacji

System whistleblowingowy nie powinien funkcjonować w próżni.

Powinien być integralną częścią podstawowych wartości organizacji określonych np. w kodeksie etyki. Trudno oczekiwać od pracowników reakcji na niewłaściwe zachowania, jeżeli organizacja nie określa co jest pożądane, a co nieakceptowalne.

NASTĘPNA STRONA

02.

Zaangażowanie najwyższego kierownictwa

Zaangażowane kierownictwo to jeden z fundamentów skutecznego systemu zgłoszeniowego, ponieważ ustanawia standardy organizacji w zakresie wartości etycznych, tworzy środowisko przyjazne sygnalistom, zapewnia niezbędne zasoby do prawidłowego funkcjonowania systemu. Ponadto ustanawia stosowne polityki i procedury w tym zakresie oraz egzekwuje ich realizację, a także podejmuje kluczowe decyzje po zakończeniu działań następczych.

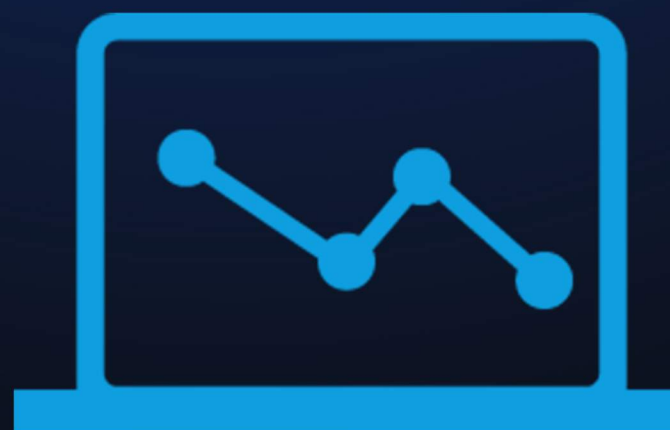
NASTĘPNA STRONA

03.

Wdrożenie skutecznych, poufnych i bezpiecznych kanałów zgłaszania naruszeń

Kanały zgłoszeniowe to kolejny z fundamentów skutecznego systemu zgłoszeniowego. Dokonując ich wyboru, organizacja musi zapewnić w szczególności: (a) dostępność kanałów dla osób z organizacji, jak i spoza niej, (b) skuteczne przekazywanie informacji do organizacji oraz (c) bezpieczne przetwarzanie informacji ze zgłoszenia, by uniemożliwić dostęp do nich osobom nieupoważnionym.

NASTĘPNA STRONA

04.

Ustanowienie wewnętrznej procedury przyjmowania zgłoszeń i prowadzenia działań następczych oraz rejestru zgłoszeń

Procedura zgłoszeniowa jak również rejestr zgłoszeń powinny zawierać wszystkie elementy wymagane przez dyrektywę i ustawę implementującą. Ważne także żeby pokazywała w sposób transparentny cały proces whistleblowingowy, w tym prawa i obowiązki wszystkich stron zaangażowanych. Powinno się także położyć nacisk na język procedury, który powinien być zrozumiały dla wszystkich. Co istotne, sam projekt procedury powinien być skonsultowany z przedstawicielami pracowników, np. ze związkami zawodowymi.

NASTĘPNA STRONA

05.

Wyznaczenie kompetentnych osób do prowadzenia działań następczych

Rzetelność i skuteczność działań następczych oraz bezpieczeństwo sygnalistów będzie w dużej mierze zależało od osób, którym kierownictwo powierzy takie zadania na podstawie pisemnych upoważnień. Dlatego powinny one posiadać odpowiednie kompetencje i doświadczenie zawodowe oraz cechować się nienaganną postawą moralną.

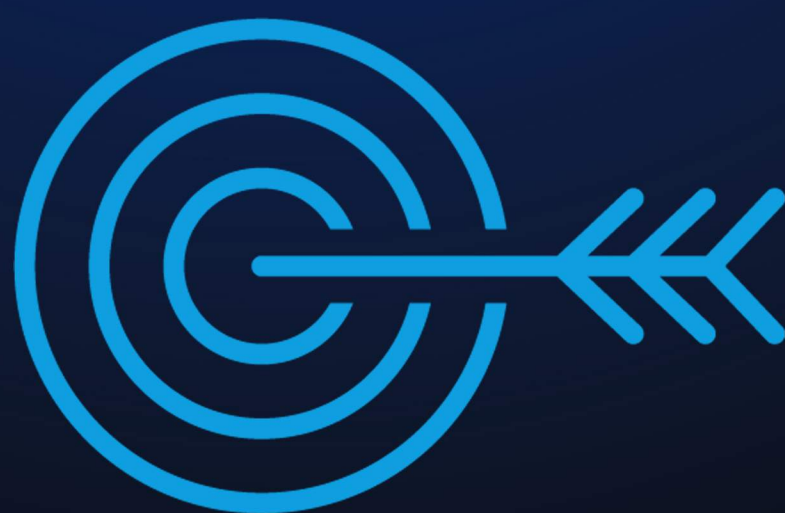
NASTĘPNA STRONA

06.

Rzetelne i bezstronne prowadzenie działań następczych

Zapewnienie należytej staranności działań następczych jest warunkiem niezbędnym zarówno do skutecznego i transparentnego wyjaśniania zgłoszeń, jak również bezpiecznego przetwarzania danych i właściwej ochrony sygnalistów. Równie ważne jest zapewnienie bezstronności prowadzonych czynności.

NASTĘPNA STRONA

07.

Zaangażowanie pracowników w cały proces

Zaangażowanie pracowników w proces wdrażania i doskonalenia systemu zgłoszeniowego, w tym np. w opiniowanie projektów procedur czy wybór określonych kanałów zgłoszeniowych może zwiększyć ich zaufanie do systemu i zachęcić do reagowania na negatywne zdarzenia.

08.

Skuteczna komunikacja i edukacja

Edukacja i komunikacja to kolejny fundament systemu zgłaszania naruszeń, decydujący o sukcesie lub porażce tego procesu.

Przeprowadzone w sposób rzetelny i angażujący działania informacyjne i szkoleniowe budują świadomość pracowników na temat systemu, co zwiększa ich komfort i zaufanie do niego oraz minimalizuje ryzyka w tym zakresie.

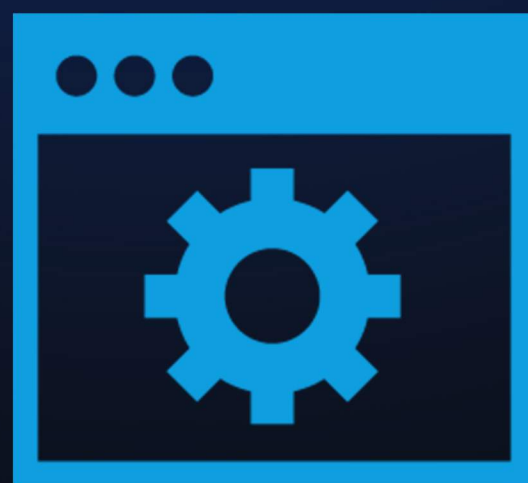
NASTĘPNA STRONA

09.

Zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzanym informacjom, w tym danym osobowym

Z uwagi na wrażliwość informacji zawartych w zgłoszeniach, bardzo ważne jest ich bezpieczeństwo, rozumiane jako zapewnienie ich poufności, dostępności, integralności oraz rozliczalności. Informacje muszą być zabezpieczone w całym cyklu ich przetwarzania w organizacji, a w szczególności dane osobowe, do których przetwarzania stosuje się - co do zasady – przepisy RODO.

NASTĘPNA STRONA

10.

Zapewnienie faktycznego bezpieczeństwa sygnalistom

Choć zarówno Dyrektywa UE o sygnalistach jak również polska ustawa implementująca będą określały zasady i zakres ochrony osób zgłaszających naruszenia, to jednak organizacja sama powinna wdrożyć określone mechanizmy, zapewniające ochronę sygnalistom przed odwetem i represjami.

11.

Doskonalenie systemu

Nawet najlepiej wdrożony proces powinien ulegać aktualizacjom i usprawnieniom, biorąc pod uwagę zmiany m.in. w otoczeniu prawnym, organizacyjnym czy technologicznym. Osoby odpowiedzialne za całość lub poszczególne elementy systemu whistleblowingowego powinny monitorować jego funkcjonowanie i reagować na wszelkie zakłócenia.

Profesjonalny system whistleblowingowy składa się z wielu elementów, które - tak jak puzzle - możemy ułożyć w jeden spójny i kompletny obraz, albo pozostawić je w nieładzie i oczekiwać na mniejszą lub większą katastrofę. Dobrze zarządzany system zapewnia bezpieczeństwo organizacji niezbędne do realizacji jej strategicznych celów. Nierzetelnie lub pozornie wdrożony potrafi wyrządzić poważne szkody i generować nowe zagrożenia.

Dzielimy się wiedzą w obszarze whistleblowingu

Obserwuj nas w mediach społecznościowych

e-nform